

Viborg Kommune
Vestbyens Børnehus

PÆDAGOGISK LÆREPLAN 0-2 ÅR

Hjernen&Hjertet

RAMBOLL

Indholdsfortegnelse

1 INDLEDNING	3
1.1 Indledning	3
1.2 Værdier	4
1.3 Pædagogiske principper	5
1.4 Læringsforståelse	6
2 GENERELLE RAMMER FOR ARBEJDET MED DE PÆDAGOGISKE LÆREPLANSTEMAER	8
2.1 DE OVERORDNEDE LÆRINGSMÅL	8
2.2 ARBEJDET MED LÆRINGSMÅL FOR BØRN MED SÆRLIGE BEHOV	9
2.3 ARBEJDET MED LÆRINGSMÅL FOR METODER OG AKTIVITETER TIL INKLUSION	9
2.4 ARBEJDET MED LÆRINGSMÅL FOR SPROGINDSATSEN	10
2.5 ARBEJDET MED OVERGANGE OG SAMMENHÆNG	10
2.6 METODER OG AKTIVITETER I ARBEJDET MED OVERGANGE OG SAMMENHÆNG	11
3 PRIORITERING, DOKUMENTATION OG EVALUERING AF ARBEJDET MED DE SEKS LÆREPLANSTEMAER	12
3.1 FAKTA OM INSTITUTIONEN	12
3.2 PRIORITERING - LÆREPLANER	12
3.3 VÆRKTØJER TIL DOKUMENTATION	13
3.4 METODER TIL EVALUERING	13
3.5 DAGTILBUDETS ANVENDELSE AF EVALUERING TIL UDVIKLING AF DEN PÆDAGOGISKE PRAKSIS	13
4 MÅLSÆTNINGER FOR DE ENKELTE LÆREPLANSTEMAER	14
4.1 ALSIDIG PERSONLIG UDVIKLING	14
4.2 SOCIALE KOMPETENCER	15
4.3 SPROGLIG UDVIKLING	16
4.4 KROP OG BEVÆGELSE	17
4.5 NATUR OG NATURFÆNOMENER	18
4.6 KULTURELLE UDTRYKSFORMER OG VÆRDIER	19
5 ARBEJDET MED ET GODT BØRNEMILJØ SOM EN INTEGRERET DEL AF DET PÆDAGOGISKE ARBEJDE	21
5.1 ARBEJDET MED ET GODT BØRNEMILJØ	21
5.2 ARBEJDET MED BØRNEMILJØVURDERINGER	21
6 AFSLUTNING	23

1 INDLEDNING

1.1 Indledning

Kommunens fastsatte indledning

Den pædagogiske læreplan skal ses som et arbejdsredskab til at kvalificere og dokumentere 0-6-åriges læring og udvikling. Vi har i Viborg Kommunes Dagtilbud særlig fokus på de læringsmiljøer, vi tilbyder børnene. Læreplanen skal sikre, at børnenes trivsel, udvikling og læring er i fokus, så børnene i samarbejde med forældre bliver rustet til at mestre de udfordringer, de møder. Læreplanen skal bruges som et dagligt, pædagogisk redskab til planlægning, refleksion, evaluering og dermed til udvikling af kvaliteten i de læringsmiljøer, vi tilbyder børnene.

I Dagtilbud i Viborg Kommune rettes blikket mod kerneopgaven – opgaven vi løser sammen til gavn for barnet. Når vi udarbejder den pædagogiske læreplan, skal vi have forståelse for kerneopgaven, og bevidstheden om, hvordan vi sammen løser opgaven, skal være indeholdt i de opstillede mål og tiltag.

Ledelsen bør sikre, at bestyrelsen får forelagt det arbejde, som ledelse og personale foretager i forbindelse med udarbejdelsen, godkendelsen, evalueringen og opfølgningen af den pædagogiske læreplan.

Denne pædagogiske læreplan er gældende for perioden 2017 til 2018.

Dagtilbuddets indledning

Du sidder nu med Vestbyens Børnehus's pædagogiske læreplan i hånden. Den pædagogiske læreplan er der hvor vi som dagtilbud sammen med forældrebestyrelsen sætter mål for den kommende periode. Læreplanen vil også beskrive hvordan vi opfylder målene samt hvordan vi undervejs vil sikre at vi er på rette kurs.

Den pædagogiske læreplan er det pædagogiske personales vigtigste arbejdsredskab og omhandler arbejdet med de seks læreplanstemaer, den pædagogiske praksis, børnemiljøet samt beskrivelse af de metoder vi vil anvende i arbejdet.

God læselyst.

Illustration 1

1.2 Værdier

Kommunens fastsatte værdier

Værdisættet fra "Lys i øjnene" udgør det fælles grundlag for arbejdet med børn i Viborg Kommune:

- Ethvert barn er unikt og kompetent og skal mødes som sådan.
- Børn deltager aktivt i sunde fællesskaber. Derfor vil vi skabe sammenhæng og helhed i børns liv.
- Børn er forældrenes ansvar. Derfor samarbejder vi med forældrene om deres børns udvikling og trivsel.
- Børn møder engagerede og faglig kompetente voksne. Derfor anvender vi den viden, der virker.
- Alle arbejder målrettet med en sundhedsfremmende, forebyggende og tidlig indsats. Derfor har vi særligt fokus på det brede tværfaglige samarbejde i nærmiljøet.

Derudover er "Det Strategiske Hus" Viborg Kommunes samlede vision, mission og strategi for dagtilbud. Vi vil:

- Være anerkendende og fokusere på børnenes ressourcer.
- Understøtte læring i børnefællesskaber.

Dagtilbuddets værdier

Det er vigtigt for os, at alle brugere af huset, både børn, forældre og andre samarbejdspartnere mødes anerkendende. Vi er et hus med brugere fra mange forskellige nationaliteter og levevilkår, alle skal føle sig velkomne og godt tilpas i vores institution. Samarbejde vægter vi højt. Der afholdes forældresamtaler og har forældrene brug for en samtale udover det sædvanlige, er det altid en mulighed.

Vi tager udgangspunkt i det enkelte barn, og har samtidig opmærksomhed på helheden og børnegruppen.

Vi arbejder med børnefællesskaber og arbejder målrettet på at alle børn indgår i flere børnefællesskaber. Ligeledes har vi et tæt samarbejde med forældrene om dette.

Vi har et aktivt forældreråd der arbejder med trivsel og sammenhold i forældregruppen bl.a gennem planlagte ture.

Vi arbejder kontinuerligt med samarbejde, både hvad der gælder internt men ligeledes eksternt. Vi tror på vigtigheden af et samarbejde med alle parter, for at barnets trivsel tilgodeses bedst.

I personalegruppen vægter vi værdier som humor, ærlighed, tillid, tryghed og medindflydelse.

Tillid og tryghed er nøgleord i dagligdagen, for kun hvis det er tilstede opnår barnet optimale forudsætninger for læring.

Vi udfordre hinanden fagligt og tror på at der altid skal være udvikling. Vi evaluerer jævnligt vores struktur og tager op til overvejelse om vi har den bedste struktur for netop den børnegruppe der er indskrivne pt - hvis ikke dette er tilfældet ændres der på strukturen til gavn for den aktuelle børnegruppe.

1.3 Pædagogiske principper

Kommunens fastsatte pædagogiske principper

1. Princip: Det pædagogiske arbejde skal tilrettelægges, så det enkelte barn sikres den bedst mulige udvikling og læring i hele dets hverdag.
2. Princip: Der skal være fokus på at skabe de bedst mulige læringsmiljøer, hvor der tages hensyn til barnets perspektiv og det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø.
3. Princip: De professionelle guider alle børn i forhold til at opleve værdien af fællesskab.
4. Princip: Dialog og samarbejde med forældre og netværk er en naturlig del af arbejdet med at sikre børns trivsel og læring.
5. Princip: Der fremmes en kultur, hvor arbejdet med IT er en naturlig del af det daglige arbejde.

Dagtilbuddets principper

1. Princip: Vi har en fast struktur og dagsrytme hver dag, dette giver børnene tryghed og ro til udvikling og læring.
2. Princip: Vi har inddelt børnene i tre grupper - en for den mindste gruppe og to aldersintegreret grupper. Derved kan vi skabe læringsmiljøer der er alderssvarende ud fra barnets perspektiv.
3. Princip: Vi er opmærksom på, at alle børn ses hver dag. Børnene skal føle sig som en del af gruppen gennem anerkendelse, nærvær, tryghed og italesættelse af deres individ i gruppen.
4. Princip: Vi er i daglig dialog med forældrene om barnets trivsel og praktiske tiltag. Forældresamtale afholdes fast flere gange i barnets tid i vuggestuen og der er altid mulighed for at afholde en samtale.
5. Princip: Vi bruger dagligt børnenettet til kommunikation med forældrene om dagens gang samt videregivelse af informationer.

1.4 Læringsforståelse

Kommunens fastsatte læringsforståelse

Jf. "Læreplaner og pædagogisk praksis - En vejledning til det pædagogiske personale i Dagtilbud":

Tidlig læring er centralt for udvikling af børns potentialer og kompetencer. Oplevelsen af tryghed og tillid er de bedste betingelser for læring og udvikling. Tilknytningen er af stor betydning for børns udviklings- og læringsprocesser.

Læring handler om dannelse og udvikling og er en forandringsproces, der fremmer tilegnelsen af nye kompetencer. Det er en proces, hvor barnet omformer og udvikler sin viden, forståelse og færdigheder.

Begreberne læring og udvikling går hånd i hånd. Barnet lærer, når det udvikler sig og udvikler sig, når det lærer. Begrebet læring kan også være et synonym for socialisering og/eller dannelse og knytter sig til barnets refleksion, handlinger og identitet.

En af de grundlæggende tanker bag den pædagogiske læreplan er, at hvert barn er medskabere af sin egen læring – en læring, som personalet skal støtte, guide og udfordre, hvad enten der er tale om planlagte aktiviteter eller spontant opståede situationer. Derfor har hele læringsmiljøet en betydning for børnenes udvikling og læring.

Ved læringsmiljø forstås bredt dagtilbuddets kultur og atmosfære, personalets rolle, de fysiske rammer, organiseringen og de metoder, der bliver brugt i de enkelte dagtilbud til at fremme børnenes læring.

Man kan også sige, at læring på en gang foregår i et spændingsfelt mellem det kognitive, psykodynamiske og samfundsmæssige - altså mellem barnets erkendelse, mestring, motivation, følelser og omgivelserne.

Dagtilbuddets læringsforståelse

Vi betragter læring som værende både bevidst og ubevidst. Ved erfaring og gentagelser kan der iagttages en forandringsproces hvor læring finder sted. Vi har som voksne en central rolle i børns udvikling, læring og trivsel. Vi skal derfor omkring de forskellige læringsrum, der skabes i børnenes hverdag. Vi kan som voksne vælge at være foran, ved siden af eller bag ved aktiviteten. Foran er når vi styrer aktiviteten, vi kan gå ved siden af aktiviteten hvor børnene er medskabere af hvor aktiviteten fører hen, og vi kan vælge at gå bagved aktiviteten, hvor børnene selv styrer aktiviteten. Disse positioner kan alle skabe forskellige former for læring, det er vigtigt at vi som voksne er bevidste om, at vi veksler mellem de tre niveauer. Endelig er vores hverdag også fyldt med faste ubevidste rutiner for både børn og voksne.

For at skabe de bedste betingelser for læring skal vi som voksne være bevidste om at:

- støtte og udfordre børnenes læring ved at give mulighed for fordybelse og erfaring.
- give børnene inspirerende fysiske rammer.
- følge børnenes spor.
- støtte børnene i at blive socialt opmærksomme ved at nævne deres og andres initiativer
- anerkende det enkelte barn i hverdagen, så barnet føler sig set, værdifuldt og stolt.
- være tydelig overfor børnene så de ved hvor de har os, vi fortæller hvis vi går og hvorfor, vi fortæller børnene hvad de må i stedet for at sige nej.
- vi opfordrer børnene til at hjælpe hinanden.
- benævne børnenes tiltag, for derved at skabe læring for at sætte ord på behov, følelser og ønsker.
- give børnene plads til at bruge deres sprog, ved at veksle mellem at være lyttende og talende.
- vi er meget bevidste om at vi med vores ageren er rollemodeller for børnene. Dette gælder på alle punkter.

Illustration 2

	Børn har ringe indflydelse på form og indhold	Børnene har høj indflydelse på indhold og form
De voksne har høj grad af indflydelse på indhold og form	1. Læringsrum Voksenskabtlæring. Den voksne går foran barnet. Den voksne har sat et bestemt indhold på programmet. Børnene skal lære noget bestemt.	2. Læringsrum Voksenstøttet læring. Den voksne går ved siden af barnet. Den voksne støtter og udvikler sammen med børnene. Børnenes medbestemmelse er medtænkt i projekter og aktiviteter. Støtte børns læring gennem samtaler. F.eks. følge børnenes spor.
De voksne har lav grad af indflydelse på indhold og form		3. Læringsrum Leg og spontane oplevelser. Den voksne går bag ved barnet. Den voksne skaber muligheder og udfordringer gennem tilrettelæggelse af et miljø for leg og oplevelser. De pædagogiske handlinger ligger underforstået i miljøet. F.eks. ved overvejelser over legepladsens indretning.

Fig. 1: De tre læringsrum (Basil Bernstein 2001)

2 GENERELLE RAMMER FOR ARBEJDET MED DE PÆDAGOGISKE LÆREPLANSTEMAER

2.1 DE OVERORDNEDE LÆRINGSMÅL

Kommunens fastsatte overordnede læringsmål:

For at børnene kan mestre eget liv og bliver robuste, har det jf. "Læreplaner og pædagogisk praksis - En vejledning til det pædagogiske personale i Dagtilbud" betydning, at:

- de professionelle gennem fællesskabet giver børnene mulighed for at lære at samarbejde og være en del af et struktureret og ustruktureret samvær
- de professionelle giver børnene mulighed for, at de kan mærke sig selv, sætte ord på følelser og behov
- de professionelle giver børnene mulighed for at tænke over egne handlinger og have omtanke for andre.

Disse almene kompetencer bliver udviklet i læringsmiljøer, hvor børn og voksne er sammen om aktiviteter, der stimulerer barnets sprog, motorik, viden om natur og naturfænomener samt kunst og kultur.

Jf. "Lys i øjnene" er det Byrådets mål:

- at børn bliver så dygtige, som de kan, trives og bliver livsduelige voksne. Det gør vi ved at inddrage og aktivere børnene i læringsprocessen og lade dem anskueliggøre den
- at børn, forældre og professionelle indgår i et forpligtende samarbejde. Det gør vi bl.a. ved at sætte ind på sprogområdet og herunder yde en særlig indsats for familier med flere sprog

Dagtilbuddets overordnede læringsmål:

Vi arbejder ud fra en årsplan, hvor temaer i læreplanerne inddrages. Vi arbejder med forskellige temaer, så vi laver en handleplan i form af en SMTTE model af hvert projekt. Her tilrettelægges ud fra målgruppen hvilken mål, tiltag og tegn vi vil arbejde med.

Når vi planlægger projekter tages der udgangspunkt i læreplanen og de allerede opstillede mål.

I dagligdagen italesætter vi fællesskabet mellem børnene og anerkender når det enkelte barn tager initiativ til ex at trøste et andet barn, at hjælpe et andet barn eller giver noget legetøj til et barn der sidder alene. Vi anerkender omtanken for andre.

Vi sætter ord på børnenes følelser og handlinger for derigennem at give dem en bevidsthed om deres egen person.

2.2 ARBEJDET MED LÆRINGSMÅL FOR BØRN MED SÆRLIGE BEHOV

Kommunens fastsatte overordnede læringsmål:

Jf. TOPI (Tidlig opsporing og indsats) arbejder vi ud fra tre grundlæggende værdier:

1. Barnets adfærd ses i den sociale kontekst, hvori barnet indgår. Fokus på barnets ressourcer og ikke dets mangler.
2. Forældrene er aktive samarbejdspartnere. Forældrene er en ressource.
3. Det tværfaglige professionelle samarbejde og de tværfaglige ressourcer vægtes højt. Der skabes fælles begreber og forståelse af hinandens praksis.

I forhold til børn, som viser tegn på mistrivsel, skal analysemodellen anvendes til at undersøge barnets signaler som grundlag for en tidlig indsats.

Dagtilbuddets læringsmål for børn med særlige behov:

Vi arbejder målrettet med TOPI, det giver anledning til den gode dialog med forældrene om barnets trivsel. Vi taler om tiltag der kan gøres i institutionen, i hjemmet og hvilke muligheder der findes af tværfaglige tiltag.

Vi er i dialogen med forældrene nysgerrige sammen med forældrene på hvad der kan være årsag til at barnet ikke er i trivsel - vi sidder derfor ikke med en færdig handleplan, men indgår i en ligeværdig dialog med forældrene. Vi indgår i samtalen med vores faglige viden, men med stor respekt for at det er forældrene der kender deres egne børn bedst. Det er vigtigt for os at det er forældrene der selv kommer med forslag til de tiltag de ønsker at iværksætte hjemme. Vi har god erfaring med at det giver det bedste ejerskab og derfor også efterfølgende vil blive udført i praksis.

Når vi gennemgår børnene 3 gange årligt i TOPI, foregår det på den måde at det først er den enkelte medarbejder, dernæst gruppen og tilsidst hele afdelingen. På den måde sikre vi os at barnet er vurderet i flere forskellige konteksts.

2.3 ARBEJDET MED LÆRINGSMÅL FOR METODER OG AKTIVITETER TIL INKLUSION

Dagtilbuddets metoder og aktiviteter til inklusion:

Ved overgang fra vuggestue til børnehave har vi vores interne overleveringsmøder, hvor forældrene naturligvis deltager. På de møder sidder der en medarbejder fra vuggestuen, børnehaven og forældrene. Der informeres om hvad der har været fokus på indtil nu. HVad der virker godt for barnet og hvad der virker mindre hensigtsmæssigt. Der drøftes hvor barnet er rent udviklingsmæssigt, hvor barnets styrker er, hvilke børnefællesskaber barnet indgår i samt eventuelle udfordringer som der må være. Disse interne overleveringsmøder er med til at skabe sammenhæng for barnet og forældrene. Når et barn skal starte i børnehave vil vi i det omfang det er muligt gå på besøg i børnehaven, det er vores erfaring at det har en uvurderlig betydning for barnet og de modtagne voksne.

Ved overgang til anden institution afholdes der overleveringssamtaler ift topi

2.4 ARBEJDET MED LÆRINGSMÅL FOR SPROGINDSATSEN

Kommunens fastsatte overordnede sprogindsats:

I dagtilbud kan sprogvurderingen foretages fra barnet er 2 år og 10 mdr. Ved særlige behov kan dagplejeren udarbejde et TRAS-skema.

Alle 3-årige skal sprogvurderes. Det anbefales, at de 3-årige - når vurderingen viser, at de har behov for en særlig eller fokuseret sprogindsats - revurderes ved en 5-årsscreening. Det er lederens ansvar at udføre sprogvurderingen og sætte en eventuel sprogindsats i værk. Til sprogvurderingen anvendes Rambølls modul, og den foretages af en pædagog i institutionen.

Dagtilbuddets sprogindsats:

Vi har fokus på barnets sproglig udvikling fra barnet starter i vuggestuen. I den mindste gruppe iagttager vi om barnet pludre og viser interesse i kommunikation. I de to andre grupper har vi ugentligt små sproggrupper, hvor der iværksættes tiltag der stimulerer barnets sproglige udvikling. Grupperne er sammensat alt efter hvad der skal arbejdes med. I disse grupper indgår udelukkende de børn der vurderes til at have behovet for yderligere sprogstimulering end det der tilbydes i den store gruppe. Dagligt støtter vi børnene i deres udvikling ved at sætte ord på tiltag og ting, vi gør os ligeledes overvejelse omkring det fysiske rum i forhold til det sprogstimulerende miljø. Vi synger, læser og bruger sprogposer. Vi deler os i mindre grupper hver gang det er muligt.

Vi arbejder med fokusord der er gældende i hele vuggestuen, dette sikre at barnet høre de enkelte ord gentaget mange gange, hvilket er en forudsætning for indlæring. Vi har ansat en flygtningemedarbejder der laver små legegrupper med flygtningebørnene - i disse legegrupper er der særlig fokus på det sproglige miljø samt børnefællesskaber

2.5 ARBEJDET MED OVERGANGE OG SAMMENHÆNG

Kommunens fastsatte arbejde med overgange:

Det er Byrådets mål, at der er sammenhæng og helhed i børnenes liv. Det gør vi ved at arbejde systematisk med at skabe gode overgange for børn og inddrage forældrene i det arbejde.

I Viborg Kommune ønsker vi, at der opstilles mål for overgange mellem dagpleje og børnehus for at sikre, at alle børn får den bedst mulige overgang fra et dagtilbud til et andet. For at sikre at vigtig viden ikke går tabt i overgangene, har Viborg Kommune udviklet en fælles overgangsmodel og et fælles overgangsskema i forbindelse med TOPI.

Dagtilbuddets arbejde med overgange og sammenhæng:

Vi arbejder systematisk med overgange fra vuggestue til børnehave. Vi har en fast procedure, hvor vi holder samtale med forældre, når barnet er 2 år og 6 mdr. I dialog med forældrene aftales hvad der er vigtigt at formidle videre til børnehaven i forhold til barnets trivsel. På dette mødes aftales også om der er nogle udviklingsmål som der skal være særlig fokus på inden overgang til børnehave. Forældre samt personale fra vuggestue og børnehave mødes til en samtale inden børnehave opstart, hvor der snakkes om den gode opstart for alle parter. Samtalen har til formål at barnet, forældre og personale oplever en positiv start på et nyt kapitel i barnets liv.

Ved overgang fra dagpleje til vuggestue tager vi hjem til dagplejeren og overleveringssamtalen foregår i dagplejerens hjem sammen med forældrene.

Vi har overleveringssamtaler med alle børn uanset positionering ift topi.

2.6 METODER OG AKTIVITETER I ARBEJDET MED OVERGANGE OG SAMMENHÆNG

Dagtilbuddets metoder og aktiviteter for arbejdet med overgange og sammenhæng:

Det er en forandring i barnets liv, når hverdagen opleves på en ny måde. En overgang fra vuggestue til børnehave skal derfor indeholde kendskab til det "nye", da det giver barnet forudsigelighed og mulighed for at indstille sig på forandring. Vi besøger børnehaven flere gange inden opstart (dette er dog ikke muligt ved overgang til en anden institution). Besøget giver kendskab til de fysiske rammer, de andre børn samt voksne, det bevirker at barnet i en højere grad finder tryghed ved forandring i deres liv. Ved overgang fra dagpleje til vuggestue, aftales der et møde hvor dagplejer, vuggestue og forældre deltager. Dette finder ligeledes sted ved skift fra vuggestue til vuggestue. På dette møde fortælles om barnets trivsel og hvilke opmærksomhedspunkter der eventuelt skal gives videre for at barnets opstart i nye omgivelser har de bedst forudsætninger. Vi er meget åbne for hvis en dagplejer ønsker at komme på besøg - og håber vi fortsat kan udvikle på dette.

Illustration 3

3 PRIORITERING, DOKUMENTATION OG EVALUERING AF ARBEJDET MED DE SEKS LÆREPLANSTEMAER

3.1 FAKTA OM INSTITUTIONEN

Dagtilbuddets beskrivelse:

I vuggestuen er børnene fordelt på 3 grupper. De mindste børn er samlet i en gruppe for sig med 8 børn, der er mellem 6 mdr. og 12-15 måneder. De resterende børn er fordelt på 2 grupper med 16 børn i hver. Til hver gruppe er der fast tilknyttede voksne.

Vi er en samlet personalegruppe med 11 ansatte i vuggestuen og 10 i børnehaven, vi er fordelt i to huse, men samarbejder jævnligt til møder og hverdagens udfordringer.

Vi er et mangfoldigt hus med mange forskellige nationaliteter og levevilkår. Vi har i huset ansat en integrationsmedarbejder, der hovedsagligt arbejder med modtagelsen af flygtninge børn.

Vi har et særligt fokus på sprogstimulering samt integration idet vi modtager børn fra mange forskellige kulturer og sociale lag.

Vi modtager ofte børn på 6 måneder hvilket giver en udfordring ift normering idet disse børn er særlig afhængig af en medarbejder.

I småbørnsgruppen med de 6 børn har vi en selvvalgt øget normering. Det giver rigtig god mening da vi med dette kan imødekomme deres individuelle behov.

I personalegruppen er der

1 medhjælper

4 pæd

6 pædagoger

1 integrationsmedarbejder

Der er pt kun kvindelige ansatte, den gennemsnitlige alder er ca 44

3.2 PRIORITERING - LÆREPLANER

Under udarbejdelsen af pædagogiske læreplaner er følgende prioritering af de enkelte læreplanstemaer angivet:

Alle læreplanstemaer har bidraget lige meget til børnenes udvikling.

Kommentar

Vi arbejder med de forskellige læreplanstemaerne i forskellige planlagte perioder, men den alsidige personlige udvikling, sproglige udvikling samt de sociale kompetencer vil altid indgå i vores arbejde. Krop og bevægelse, natur og naturfænomener samt kulturelle udtryksformer vil vi arbejde med i perioder gennem året.

Gældende for alle læreplanstemaer er at de alle indgår hver dag i et eller andet omfang.

3.3 VÆRKTØJER TIL DOKUMENTATION

Under udarbejdelsen af pædagogiske læreplaner er det angivet, at følgende værktøjer særligt benyttes til dokumentation af arbejdet med læreplanerne:

- Praksisfortællinger
- Foto
- Video
- Iagttagelser/observationer

3.4 METODER TIL EVALUERING

I forbindelse med udarbejdelsen af læreplanerne er det angivet, at der er benyttet følgende metoder til at evaluere arbejdet med læreplanerne:

- FCCERS
- LP
- SMTTE
- Læringshistorier
- Relationsskema

3.5 DAGTILBUDDETS ANVENDELSE AF EVALUERING TIL UDVIKLING AF DEN PÆDAGOGISKE PRAKSIS

I forbindelse med udarbejdelsen af læreplanerne er det angivet, hvordan evalueringer skal anvendes til udvikling af den pædagogiske praksis:

Den pædagogiske læreplan har til hensigt at bruges som led i den refleksion og de diskussioner om det pædagogiske arbejde, der hele tiden finder sted blandt det pædagogiske personale.

Illustration 4

4 MÅLSÆTNINGER FOR DE ENKELTE LÆREPLANSTEMAER

4.1 ALSIDIG PERSONLIG UDVIKLING

SAMMENHÆNG

I forbindelse med formuleringen af pædagogiske læreplaner for den nuværende periode er følgende fokus for jeres arbejde (sammenhæng) med alsidig personlig udvikling angivet:

De første år af barnets liv er vigtige for barnets trivsel gennem hele livet. Barnets alsidige personlige udvikling er derfor et tema der indgår hele dagen året rundt og det er derfor en del af hele det pædagogiske arbejde. Vores grundlæggende tanker bag er....

Det er vigtigt at barnet indgår i et godt børnemiljø

Det er vigtigt for os at barnet har mulighed for at udfolde sig på forskellige måder

Vi skal udfordre barnets potentialer og grænser

Vi hjælper barnet til at opnå erfaring med at håndtere en bred variation af følelser

Vi skaber rammer der gør at barnet møder nye udfordrende ting og oplevelser

- indgå i forskelligartede relationer med andre børn og voksne
- opleve tryghed, omsorg, anerkendelse og succesoplevelser

MÅLSÆTNING OG TEGN

I forbindelse med formuleringen af pædagogiske læreplaner for den nuværende periode er følgende overordnede mål for arbejdet med alsidig personlig udvikling angivet:

Dagtilbuddets overordnede mål:

- Vi vil skabe mulighed og rammer for at børnene mødes anerkendende af engagerede og lyttende voksne.
- Vi vil give børnene mulighed for at udvikle selvhjulpenhed.
- Vi vil skabe mulighed og rammer for at børnene kan udvikle en kompetence til at forstå og håndtere følelser samt at barnet får mulighed for at opnå selvtillid og selvværd.

Følgende tegn på læring hos børnene blev formuleret:

1. Tegn: At barnet trives, dette kan bl.a. ses ved at smiler og virker glad.
2. Tegn: At barnet tager initiativ til aktiviteter, lege og dagens gøremål.
3. Tegn: At barnet bliver forstået og set i forhold til deres initiativer og handlinger.
4. Tegn: At barnet kan sige fra med kropssprog og de større børn kan udtrykke sig verbalt.
5. Tegn: At barnet tager initiativ ved af og påklædning af tøj på badeværelset samt i garderoben eller øver spisning på egen hånd.
6. Tegn: At barnet viser tryghed ved personalet.

TILTAG

I forbindelse med formuleringen af pædagogiske læreplaner blev følgende tiltag i arbejdet med alsidig personlig udvikling angivet:

1. Tiltag: At barnet mødes positivt og imødekomme.
2. Tiltag: At barnet bliver anerkendt og bliver set ud fra et alderssvarende niveau.

3. Tiltag: At vi støtter barnet i selvhjulpenhed ved f.eks. bleskift, påklædning, spisning osv.
4. Tiltag: At vi benævner barnets initiativer og handlinger for derved bl.a. at skabe en bevidstgørelse af disse.
5. Tiltag: At barnet møder nærværende voksne.
6. Tiltag: At vi skaber en struktur som barnet kender og finder tryghed ved.

4.2 SOCIALE KOMPETENCER

SAMMENHÆNG

I forbindelse med formuleringen af pædagogiske læreplaner for den nuværende periode er følgende fokus for jeres arbejde (sammenhæng) med sociale kompetencer angivet:

Børn udvikler sociale kompetencer for at kunne indgå i fællesskaber.

Det handler om at kunne forstå andres tanker og følelser og dermed deres bevæggrunde for at gøre som de gør.

Det er udvikling af og samspillet mellem en række egenskaber hos det enkelte barn, der gør det i stand til at fungere socialt.

Det kræver både kompetence at sikre sin deltagelse i bestemte børnegrupper og kompetence at melde sig ud af andre børnegrupper - at knytte sig til nogle børn og lægge afstand til andre.

MÅLSÆTNING OG TEGN

I forbindelse med formuleringen af pædagogiske læreplaner for den nuværende periode er følgende overordnede mål for arbejdet med sociale kompetencer angivet:

Dagtilbuddets overordnede mål:

- Vi giver børnene mulighed for at danne relationer med andre børn og voksne.
- Vi skaber mulighed for at børnene er en aktiv del af fællesskabet.
- Vi skaber mulighed for at børnene har gensidig respekt og empati for hinanden.
- Vi skaber mulighed for at barnet lære at tackle og håndtere forskellige situationer i den sociale kontekst.

Følgende tegn på læring hos børnene blev formuleret:

1. Tegn: At børnene viser interesse i at kontakte hinanden.
2. Tegn: At børnene leger med hinanden.
3. Tegn: At børnene deltager i fællesskaber.
4. Tegn: At børnene viser tiltro og tryghed.
5. Tegn: At børnene kan sige fra, vise omsorg og give udtryk for empati.

TILTAG

I forbindelse med formuleringen af pædagogiske læreplaner blev følgende tiltag i arbejdet med sociale kompetencer angivet:

1. Tiltag: Vi vil skabe rammer hvor børnene indgår i sociale kontekster.
2. Tiltag: Vi vil hjælpe børnene med at sætte ord på handlinger og initiativer.
3. Tiltag: Vi vil være nærværende og være opmærksom på at vores rolle har betydning for børnene.

4.3 SPROGLIG UDVIKLING

SAMMENHÆNG

I forbindelse med formuleringen af pædagogiske læreplaner for den nuværende periode er følgende fokus for jeres arbejde (sammenhæng) med sproglig udvikling angivet:

Barnet besidder fra fødslen sproglige kompetencer, hvor barnet allerede har en sprogforfølelse. De første måneder udtrykker barnet sig gennem lyde og pludren, herefter begynder barnet og have mere motorisk kontrol over artikulations mulighederne. Dette kulminere fra omkring et års alderen til at kunne lære de første ord. Det er individuelt hvornår barnet begynder på de første ord, men opmærksomheden omkring barnets sproglige udvikling er vigtig allerede fra barnet starter i vuggestuen. Vi har et særligt fokus på at yde en målrettet indsats når vi oplever der ikke er en alderssvarende udvikling eller at udvikling er langsommere end forventet.

MÅLSÆTNING OG TEGN

I forbindelse med formuleringen af pædagogiske læreplaner for den nuværende periode er følgende overordnede mål for arbejdet med sproglig udvikling angivet:

Dagtilbuddets overordnede mål:

- Vi skaber nogle rammer og aktiviteter, der giver mulighed for dialog gennem alle hverdagens aktiviteter.
- Vi udfordrer barnet
- At vi støtter og udvikler børns interesse og nysgerrighed ift. tegn, symboler, bogstaver og tal

Følgende tegn på læring hos børnene blev formuleret:

1. Tegn: Vi vil se at børnene knytter ord til begreber, handlinger og følelser.
2. Tegn: Vi vil se at barnet føler og oplever sig forstået i forhold til andre børn og voksne.
3. Tegn: Vi vil se at børnene kan gøre sig sprogligt forståelige.

TILTAG

I forbindelse med formuleringen af pædagogiske læreplaner blev følgende tiltag i arbejdet med sproglig udvikling angivet:

1. Tiltag: Vi benævner tiltag ved konkrete situationer eks. bleskift, påklædning og spisning.
2. Tiltag: Vi holder samling hver dag, hvor vi bl.a. bruger sprogposer, synger og læser.
3. Tiltag: Vi bruger rim og remser.
4. Tiltag: Vi lytter til børnene og aflæser deres signaler.
5. Tiltag: Vi vil støtte børnene i at sige til og fra.
6. Tiltag: Vi vil gentage ord og lyde samt sætte ord til konkrete ting.
7. Tiltag: Vi vil gøre brug af visuelle støtte til sprogstimulering.

4.4 KROP OG BEVÆGELSE

SAMMENHÆNG

I forbindelse med formuleringen af pædagogiske læreplaner for den nuværende periode er følgende fokus for jeres arbejde (sammenhæng) med krop og bevægelse angivet:

Barnet er kropslig forankrede i verden. Barnet er sin krop, og sanser og lærer gennem sin krop. Barnets kropslighed kommer til syne tidlig i barnets liv, da børn har en kropslig og sanselig måde at erfare og få kendskab til omgivelserne omkring sig. I vuggestuen lærer barnet meget gennem kroppen, barnet imitere bevægelser, prøver af, leger, føler og bruger sanser. Der finder både kognitiv, emotionel og social læring sted gennem krop og bevægelse.

MÅLSÆTNING OG TEGN

I forbindelse med formuleringen af pædagogiske læreplaner for den nuværende periode er følgende overordnede mål for arbejdet med krop og bevægelse angivet:

Dagtilbuddets overordnede mål:

- Vi skaber muligheder og rammer for at vuggestuens indretning og udefaciliteter giver mulighed for fysisk udfoldelse.
- Vi vil udfordre børnene til at opnå kropsbevidsthed og bevægelsesglæde gennem alle sanser.
- Vi voksne er aktive rollemodeller.

Følgende tegn på læring hos børnene blev formuleret:

1. Tegn: Vi ser at børnene gør brug af vuggestuens faciliteter.
2. Tegn: Vi ser at børnene sætter ord på kropsdele.
3. Tegn: Vi voksne er aktive sammen med børnene.
4. Tegn: Vi ser at børnene bruger sanserne.
5. Tegn: Vi ser at børnene smiler og griner ved fysisk aktivitet
6. Tegn: Vi ser at børnene har kropsfornemmelse, de kan kordinere bevægelser.

TILTAG

I forbindelse med formuleringen af pædagogiske læreplaner blev følgende tiltag i arbejdet med krop og bevægelse angivet:

1. Tiltag: Vi vil bruge forskellige grovmotoriske redskaber og materialer, hvor finmotorikken anvendes.
2. Tiltag: Vi indretter vores legeplads så den indbyder til fysisk aktivitet og er motorisk udfordrende.
3. Tiltag: At motoriske legeredskaber er tilgængelige.
4. Tiltag: At børnene får massage.

4.5 NATUR OG NATURFÆNOMENER

SAMMENHÆNG

I forbindelse med formuleringen af pædagogiske læreplaner for den nuværende periode er følgende fokus for jeres arbejde (sammenhæng) med naturen og naturfænomener angivet:

Naturen indeholder dimensioner, som har betydning for barnets tilegnelse af viden om, og kendskab til sig selv og naturen. Oplevelser, stemninger og dufte i naturen taler til barnets sanser som giver naturoplevelser, der er lærerig for vuggestuebarnet. I vuggestuen er vi ofte ude med børnene, hvor vi finder dyr på legepladsen, vi er i skoven, vi går tur og vi er ude bare for at sanse den friske luft. Vi er bevidste om naturfænomener som ild, vand, blæst

MÅLSÆTNING OG TEGN

I forbindelse med formuleringen af pædagogiske læreplaner for den nuværende periode er følgende overordnede mål for arbejdet med natur og naturfænomener angivet:

Dagtilbuddets overordnede mål:

- Vi skaber en struktur i hverdagen der giver børnene mulighed for at opleve/udforske naturen.
- De voksne lærer børnene at passe på/have respekt for naturen og dyrene.
- vi færdes i naturen i alle årstider

Følgende tegn på læring hos børnene blev formuleret:

1. Tegn: Børnene har lyst til at komme ud i naturen/nærmiljøet.
2. Tegn: Børnene kender forskel på vejrets skiften og giver udtryk for det.
3. Tegn: Børnene lærer forskellige dyr at kende.

TILTAG

I forbindelse med formuleringen af pædagogiske læreplaner blev følgende tiltag i arbejdet med natur og naturfænomener angivet:

1. Tiltag: Børnene er ofte ude i naturen.
2. Tiltag: Vi bruger materialer til udforske naturen.
3. Tiltag: Vi tager i skoven og besøger vores kolonihavehus flere gange årligt.

4.6 KULTURELLE UDTRYKSFORMER OG VÆRDIER

SAMMENHÆNG

I forbindelse med formuleringen af pædagogiske læreplaner for den nuværende periode er følgende fokus for jeres arbejde (sammenhæng) med kulturelle udtryksformer og værdier angivet:

De kulturelle udtryksformer kommer i vuggestuen ofte til udtryk i form af projekter omkring musik, dans, maling, skulpturer, højtlesning og ud af huset besøg til forskellige kulturelle tilbud. Ligeledes arbejdes der med at skabe legeskulturer og en vuggestuekultur som alle børn trives og har kendskab til.

MÅLSÆTNING OG TEGN

I forbindelse med formuleringen af pædagogiske læreplaner for den nuværende periode er følgende overordnede mål for arbejdet med kulturelle udtryksformer og værdier angivet:

Dagtilbuddets overordnede mål:

- Vi skaber et miljø med plads til mangfoldighed.
- Vi skaber mulighed og rammer for at synge og læse hver dag.
- Vi skaber rammerne og muligheder for at børnene præsenteres for forskellige kunstneriske udtryksformer og materialer.
- Vi skaber mulighed og rammer for at børnene deltager i og får viden om kultur samt traditioner.
- Vi skaber mulighed og rammer for at børnene møder aktiviteter der kan få fantasien og kreativiteten til at spire.

Følgende tegn på læring hos børnene blev formuleret:

1. Tegn: At børnene udviser interesse og nysgerrighed.
2. Tegn: At børnene selv giver udtryk for at de vil læse i bøger og synge.
3. Tegn: At børnene udtrykker sig kreativt.
4. Tegn: At børnene er deltagende omkring vuggestuens aktiviteter og udtrykker glæde herved.

TILTAG

I forbindelse med formuleringen af pædagogiske læreplaner blev følgende tiltag i arbejdet med kulturelle udtryksformer og værdier angivet:

1. Tiltag: Vi sætter os selv i spil - voksne som undres, griner, synger og fjoller med børnene.
2. Tiltag: Vi vil arbejde dels med vuggestuens traditioner og dansk kultur, traditioner og værdier bl.a. ved at fejre højtider og gå i kirke.
3. Tiltag: At højtider og traditioner formidles ud fra et mangfoldigt perspektiv i forhold til den aktuelle børnegruppe.
4. Tiltag: Vi vil præsentere børnene for forskellige materialer til kunstneriske udfoldelser.

Illustration 5

5 ARBEJDET MED ET GODT BØRNEMILJØ SOM EN INTEGRERET DEL AF DET PÆDAGOGISKE ARBEJDE

5.1 ARBEJDET MED ET GODT BØRNEMILJØ

Under udarbejdelsen af pædagogiske læreplaner er arbejdet med børnemiljøet beskrevet med følgende ord:

Dagtilbuddets beskrivelse:

- Vi vil skabe et miljø, hvor der er ro og gives mulighed for fordybelse, dvs. hvor rummet er inddelt i små rum. Rummene skal være hyggelige og overskueligt indrettet, så de indbyder til socialt samvær. Materialerne skal være tilgængelige for den voksne, og der skal skabes plads til en respektfuld udstillingsmulighed af børnenes produkter. Vi vil skabe et miljø hvor der bliver talt om egne og andres følelser. Miljøet skal være præget af gensidig respekt. Gennem observationer i børnegruppen aflæser vi hvad behovet i børnegruppen er.
- Vi vil skabe fysiske rammer, hvor børnene har hvert deres rum på badeværelset og garderobe.
- Alle børn bliver mødt og set af de voksne.
- Vi skaber rammer, hvor det er muligt at børnene hjælper hinanden.
- I det omfang det er muligt, tilstræber vi at have materialer tilgængelige og tilbyde børnene alsidige aktiviteter i forhold til kulturelle udtryksformer.
- Dagens samling indeholder sang, hvor der oftest bruges visuelt støtte i form af sprogpøser.
- Vi skaber nogle rammer, hvor der er mulighed for at afprøve sin fysiske formåen og blive udfordret på denne - dette gælder for såvel inde som uderum.
- Vi skaber nogle rammer hvor det er en naturlig del at tale om kroppen og dens muligheder.
- Børnene skal føle sig set og hørt hver dag.
- Vi skal være anerkende hver dag.
- Vi hænger sange, billeder, rim og remser op i grupperummene.
- Billeder og dokumentation er i børnehøjde, det gør dem nysgerrige og giver anledning til samtale.
- Vi begiver os ud i naturen og giver alsidige naturoplevelser.

5.2 ARBEJDET MED BØRNEMILJØVURDERINGER

Under udarbejdelsen af pædagogiske læreplaner er anvendelsen af børnemiljøvurderinger til at skabe inkluderende læringsmiljøer beskrevet med følgende ord:

Dagtilbuddets beskrivelse:

Det fysiske børnemiljø er klart forbedret siden vi er blevet fordelt på 2 huse. Der er blevet mere plads til det enkelte barn. Vi arbejder kontinuerligt på at skabe de bedste mulige rammer for børnene. Vi tilstræber at have orden i tingene, men virkeligheden er ofte en anden, fordi der er opstået en god ide som må afprøves. Vi har naturligvis opmærksomhed på at ikke alle børn trives i store forandringer og tilpasser os dette. Vi er en personalegruppe der godt kan lide den tilgang, at vi er nysgerrige og undersøgende sammen med børnene i de ting der omgiver os - dette betyder at vores lokaler nogle gange anvendes alternativt - noget vi tænker beriger børnenes læring. Legetøj står i børnehøjde og børnene har mulighed for at pege på kreative materialer f.eks. papir og farver. Vores udeareal på legepladsen indbyder til legemuligheder med fordybelse, stille leg og fysisk aktivitet.

Med hensyn til det psykiske børnemiljø er det meget vigtigt for os, at have en tilgang til børnene der gør, at de hver især ved, at de betyder noget for os og fællesskabet. Hvert barn er unikt og skal helst føle sig som sådan. Vi har en let omgangstone, hvor der er plads til grin og smil, hvilket har en afsmittende virkning på børnene. Vi er meget opmærksomme på at børn prægnes af stemninger, og tilstræber derfor at have en god og glad stemning i huset. Vores tilgang til børnene er med udgangspunkt i de principper der ligger bag Marte Meo. Børnene mødes med anerkendelse og i børnehøjde. Det er vigtigt for os at børnene kan mærke at vi er tydelige voksne - nogle de kan regne med. Vi er bevidste om at vi er rollemodeller for børnene og deltager aktivt.

6 AFSLUTNING

Skulle denne læreplan give anledning til spørgsmål, uddybning eller andet er I meget velkomne til at rette henvendelse til Vestbyens Børnecenter på 87871410 eller på lka@viborg.dk

Vi ser frem til at lade denne læreplan indgå som en aktiv del af vores planlægning og læringsmål, det vil derfor være med afsæt i denne at vores planlægning vil finde sted i perioden 1/1 2017- 31/12 2018

Vi vil lave en midtvejsevaluering af læreplanen i januar/februar 2018

Hjernen&Hjertet

Hjernen&Hjertet er et IT-system, som Rambøll har udviklet til at understøtte arbejdet med udvikling og dokumentation af kvalitet i dagtilbud.

Systemet hedder "Hjernen&Hjertet", fordi det forener den logisk-rationelle "hjerneaktivitet" det er at måle og dokumentere kvalitet, med den "hjerteaktivitet", det er at levere kvalitet i samværet med vores fælles børn.

Hjernen&Hjertet samler oplysninger fra de pædagogiske læreplaner, oplysninger til pædagogisk tilsyn, "Dialogprofiler" til brug i forbindelse med forældresamtalerne og andre oplysninger om den pædagogiske kvalitet.

Oplysninger fra alle disse forskellige dokumentationsopgaver, suppleret med kommunale nøgletal gør det muligt gennem Hjernen&Hjertet at give alle et bedre overblik over kvaliteten i det pædagogiske arbejde.

Du kan læse mere om Hjernen&Hjertet på hjemmesiden: **www.hjernenhjertet.dk**